

Seat No. : _____

XT-112

April-2013

B.A. (Sem.-II)

Geography : EC-I-112

(Geography of Gujarat)

(Economic activities, Population and Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો :

(અ) ગુજરાતને ખેત-આબોહવાકીય વિભાગમાં વર્ગીકૃત કરી, તેનાં વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 7

અથવા

ગુજરાતના ધાન્ય પાકો “ચોખા” અને “બાજરી” ઉત્પાદન કરતાં ક્ષેત્રો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

(બ) ગુજરાતના ઔદ્યોગિક વિસ્તાર વિશે ટૂંકમાં જણાવો. 7

અથવા

ગુજરાતના મુખ્ય ઉદ્યોગો કયા છે ? તે જણાવી “સિમેન્ટ ઉદ્યોગ” પર નોંધ લખો.

2. વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો :

(અ) ગુજરાતના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર વિશે નોંધ લખો. 7

અથવા

ગુજરાતના બંદરો વિશે માહિતી આપો. ‘વેરાવળ’ અને ‘અલંગ’ બંદર પર નોંધ લખો.

(બ) ગુજરાતની વસ્તીગીચતા અને વિતરણ પર અસર કરતાં પરિબળો પર નોંધ લખો. 7

અથવા

“અમદાવાદ શહેરી વસાહત” તરીકે નોંધ લખો.

3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર)

16

(1) ‘તમાકુ’ – રોકડિયા પાક તરીકે

(2) સૌર ઊર્જા

(3) ગુજરાતની પશુ સંપત્તિ

(4) ઓટોમોબાઈલ ઉદ્યોગ

(5) શહેરીકરણનાં પ્રશ્નો

(6) ગુજરાતમાં આદિવાસી જાતિનું વિતરણ

4. એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 12
- (1) ખેતીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
  - (2) નર્મદા નદી પર કઈ સિંચાઈ યોજના કરવામાં આવી છે ?
  - (3) બિન-પરંપરાગત ઊર્જાના સ્ત્રોત કયા છે ?
  - (4) 'પોરબંદર' દ્વારા કઈ ચીજવસ્તુઓની નિકાસ કરવામાં આવે છે ?
  - (5) ગુજરાતનાં રોકડિયા પાકો કયા છે ?
  - (6) ગુજરાતમાં કઈ આદિવાસી જાતિ વસવાટ કરે છે ?
5. (અ) કૌંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 7
- (1) ગુજરાતના આયાત વ્યાપારમાં _____ ચીજવસ્તુ પ્રથમ સ્થાને આવે છે.
(કાપડ, ચંત્રસામગ્રી, ખનીજતેલ)
  - (2) ગુજરાત રાજ્યને _____ કિ.મી. લાંબો દરિયાકિનારો મળેલો છે.
(1800, 1700, 1600)
  - (3) ગુજરાતમાં _____ માં અણુવિદ્યુત મથક આવેલું છે.
(કાકરાપાર, સુરત, ધુવારણ)
  - (4) કપાસની ખેતી માટે _____ નો પ્રદેશ સમગ્ર ગુજરાતમાં જાણીતો છે.
(ચરોત્તર, કાનમ, ભાલ)
  - (5) _____ નાં ઉત્પાદનમાં ગુજરાત રાજ્ય એશિયા ખંડમાં પ્રથમ ક્રમે છે.
(ફ્લોરૂસ્પાર, અકીક, ખાંડ)
  - (6) _____ ગુજરાતનું મુક્ત વ્યાપાર બંદર છે.
(વેરાવળ, કંડલા, ભાવનગર)
  - (7) અમદાવાદ જિલ્લાનાં સાણંદ ખાતે _____ ઉદ્યોગ વિકસ્યો છે.
(કાપડ ઉદ્યોગ, મોટરકાર, રંગ રસાયણ)
- (બ) નીચેના વિધાન ખરા કે ખોટા છે તે લખો : 7
- (1) ગામડાની સૌથી વધુ સંખ્યા વડોદરા જિલ્લામાં આવેલી છે.
  - (2) આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈમથક જામનગરમાં આવેલું છે.
  - (3) કચ્છ જિલ્લામાં વસ્તીગીચતા સૌથી વધારે છે.
  - (4) ગાંધીનગર જિલ્લો સૌથી વધુ સાક્ષરતા ધરાવતો જિલ્લો છે.
  - (5) ગુજરાતમાં મુંબઈ-દિલ્હીને જોડતો રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ નંબર 8-A આવેલો છે.
  - (6) સાણંદમાં અમૂલ ડેરી આવેલી છે.
  - (7) ગુજરાતમાં સૌથી મોટું પવનફાર્મ લાંબા ખાતે આવેલું છે.

Seat No. : _____

XT-112

April-2013

B.A. (Sem.-II)

Geography : EC-I-112

(Geography of Gujarat)

(Economic activities, Population and Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer the following questions in detail :

(a) Classify agriculture of Gujarat according to zone of climate and explain it briefly. 7

OR

Describe briefly about food crops of Gujarat – “Rice” & “Millet” producing regions.

(b) Explain briefly about Industrial region of Gujarat. 7

OR

Which are the main industries in Gujarat ? Write short note on ‘Cement’ Industry.

2. Answer the following questions in detail :

(a) Write short note on International Trade of Gujarat. 7

OR

Give details about ports situated in Gujarat and write notes on “Veraval” and “Alang” ports in brief.

(b) Write notes on factors affecting density and distribution of population of Gujarat. 7

OR

Write a note on “Ahmedabad” as a urban colony.

3. Write short notes (any **four**) :

16

(1) “Tobacco” as a cash crop

(2) Solar energy

(3) ‘Livestock’ of Gujarat

(4) Automobile Industries

(5) Problems of Urbanization

(6) Distribution of Tribal in Gujarat.

4. Answer the questions in **one** or **two** line (any **four**) : **12**
- (1) Give characteristics of agriculture.
  - (2) Which irrigation scheme is situated on “Narmada river” ?
  - (3) Which are the non-conventional energy sources ?
  - (4) What are exports from “Porbandar” port ?
  - (5) Which are cash crops of ‘Gujarat’ ?
  - (6) Which tribal communities are habitated in Gujarat ?
5. (a) Fill in the blanks with the correct words : **7**
- (1) _____ stands the first in the import of Gujarat. (Cotton, Machine tools, Petrochemicals)
  - (2) Gujarat State has _____ k.m. long coast. (1800, 1700, 1600)
  - (3) In Gujarat atomic power-station is situated in _____. (Kakarapar, Surat, Dhuvaran)
  - (4) _____ region is well-known in Gujarat for agriculture of cotton. (Charotar, Kanam, Bhal)
  - (5) Gujarat stands first in the Asia, in the production of _____. (Fluorspar, Agate, Sugar)
  - (6) _____ is a free trade port of Gujarat. (Veraval, Kandala, Bhavnagar)
  - (7) _____ industry is developed at Sanand of Ahmedabad district. (Cotton, Car, Chemical)
- (b) State whether following sentences are ‘True or False’ : **7**
- (1) The maximum number of villages are in Baroda district.
  - (2) International Airport is situated at Jamnagar.
  - (3) The density of population is the highest in Kutch district.
  - (4) Gandhinagar district is the most literate district.
  - (5) National Highway 8-A connecting Mumbai – Delhi passes through Gujarat.
  - (6) Amul Dairy is situated at Anand.
  - (7) The biggest wind farm of Gujarat is situated at Lambha.